

107499 - De school voor zeer moeilijk lerende kinderen is op dit moment passend omdat de leerling daar de voor hem noodzakelijke begeleidingsstructuur wordt geboden met veel meer zorgondersteuning dan thans mogelijk is op zijn huidige school in cluster 4.

ADVIES

in het geding tussen:

de heer A en mevrouw B, wonende te C, verzoekers,
gemachtigde:

en

de Stichting D, gevestigd te C, het bevoegd gezag van de school voor speciaal onderwijs (so) E
te C, verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 1 december 2016 hebben verzoekers een klagschrift ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs. Op basis van op 8 december 2016 nader ingediende stukken en telefonische afstemming tussen medewerkers van het secretariaat van de Commissie en verzoekers, besloten verzoekers op 12 december 2016 geen klacht in te dienen maar het geschil voor te leggen aan de Commissie. Verzoekers hebben op 15 en 16 december 2016 nadere stukken ingediend. Het verzoekschrift is gericht tegen de beslissing van verweerder 14 december 2016 tot verwijdering van F van SO E.

Verweerder heeft op 22 december 2016 een verweerschrift ingediend en aangevuld op 9 januari 2017.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 12 januari 2017 te Utrecht.

Verzoekers waren ter zitting aanwezig.

Namens verweerder waren ter zitting aanwezig de heer G, lid College van Bestuur, mevrouw H, secretaris van het College van Bestuur en mevrouw I, directeur van SO E.

Namens het samenwerkingsverband J, waar verweerder bij is aangesloten, waren aanwezig de heer K, directeur en mevrouw L, beleidsmedewerker.

Ter zitting is door verzoekers een onderzoeksrapport van M, gedateerd 22 december 2016, uitgereikt. Verweerders hadden hiertegen geen bezwaar waarna dit rapport tot het procesdossier is toegelaten.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van F. F is geboren op 23 januari 2007. Hij is bekend met epilepsie, ADHD en taal-spraakproblematiek. Er zijn

verschillende onderzoeken verricht bij F. In 2011 en 2012 is zijn intelligentie gemeten met als uitslag o.a. een gemeten totaal IQ van 78 respectievelijk 83. In 2014 is (neuro)psychologisch onderzoek verricht door het N ziekenhuis. F is in januari 2015 door het N psychologisch onderzocht waarbij naast ADHD ook autisme is genoemd. Het onderzoek van M van 22 december 2016 wijst op een totaal IQ van 80.

2. F is in 2011 op basis van een onderwijzorgarrangement gestart met onderwijs op een medisch kinderdagverblijf O. Groep 2, 3 en 4 heeft F gevolgd op de P, een school voor speciaal basisonderwijs. Op die school is hij op 2 april 2015 geschorst, volgens de school om de veiligheid van hemzelf en de andere kinderen te waarborgen.
3. In april 2015 is voor F door het samenwerkingsverband J (het swv) een toelaatbaarheidsverklaring speciaal onderwijs afgegeven. Op 29 mei 2015 is hij ingeschreven bij SO E (verder: de school), een cluster-4-school. Bij die inschrijving hebben verzoekers aangegeven dat F geen medicatie zal innemen voor zijn gedrag.
4. De school heeft voor F drie ontwikkelingsperspectieven opgesteld, in oktober 2015, februari 2016 en juni 2016. Deze zijn alle drie door verzoekers ondertekend.
5. Op 23 november 2015 gaf de school bij verzoekers aan dat F weinig vorderingen maakte. Daarbij is afgesproken dat verzoekers zich door de schoolarts zouden laten voorlichten over verschillende soorten medicatie.
6. Op 23 november 2015 heeft de school toegelicht aan verzoekers dat zij F zal gaan filmen om verzoekers te laten zien hoe hun zoon in de groep functioneert.
7. Op 29 maart 2016 is met verzoekers, de directeur en de schoolarts gesproken over voor- en nadelen van medicijngebruik voor F. Verzoekers hebben medicatie afgewezen maar gaven aan open te staan voor psycho-educatie.
8. Op 21 april 2016 hebben verzoekers de filmbeelden (zie 5.) gezien en heeft de school met hen verwijzing naar Q te R besproken. Q is in feite de naam van een onderwijzorgarrangement, beschikbaar op S, een school voor leerlingen met een combinatie van gedragsproblemen en een licht verstandelijke beperking. S werkt nauw samen met het behandelinstituut T en gezamenlijk bieden zij een onderwijzorgarrangement aan maximaal 12 kinderen van 8 - 12,5 jaar. Uiteindelijk doel is het ontwikkelen van vaardigheden die het kind in staat stellen speciaal onderwijs te volgen.
9. Op 12 september 2016 heeft het samenwerkingsverband J voor F een toelaatbaarheidsverklaring speciaal onderwijs met bekostigingscategorie 'hoog' toegekend.
10. Op 27 september 2016 heeft de school bepaald dat F op woensdag niet meer naar school komt maar thuis huiswerk maakt. De begeleiding door een Onderwijs-consulent, die na 27 september 2016 door verzoekers wordt ingezet, wordt later door verzoekers weer stopgezet.
11. In oktober 2016 hebben verzoekers geen toestemming aan de school gegeven voor verwijzing van F naar Q.
12. Op 17 oktober 2016 heeft V besloten dat F niet in aanmerking komt voor ondersteuning vanuit V (cluster 2) omdat er bij F geen taalontwikkelings-stoornis is vastgesteld en hij niet voldoet aan de criteria voor cluster 2. Een voortzetting binnen een setting waar

uitgebreid aandacht is voor de specifieke begeleiding op gedrags- en sociaal-emotioneel gebied verdient volgens (de Commissie van Onderzoek van) V de voorkeur.

13. F zit sinds de herfstvakantie 2016 thuis.
14. Op 6 december 2016 heeft verweerder schriftelijk aangekondigd voornemens te zijn F van school te verwijderen omdat hij meer ondersteuning vraagt dan de school kan bieden, en daarbij verzoekers uitgenodigd hun mening daarover kenbaar te maken op 13 december 2016. Bij het overleg op 13 december 2016 waren aanwezig de groepsleerkracht, de intern begeleider en de directeur van de school.
15. Op 14 december 2016 heeft verweerder besloten om F te verwijderen van school. F was door verzoekers toen al aangemeld bij de U-school (zmlk cluster 3) te C. Deze school heeft F met ingang van 12 december 2016 ingeschreven.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

Verzoekers geven aan dat hun zoon met extra ondersteuning het regulier onderwijs kan volgen. Zij hebben F onder druk van de leerplichtambtenaar ingeschreven bij de U-school, maar die school is voor F niet passend vanwege zijn IQ. Verzoekers zijn voor de zomervakantie 2016 bij de U-school geweest en toen is hen gezegd dat F te slim is voor die school. Hij heeft een IQ van boven de 80. Het rapport van M bewijst dit ook. Leerlingen van de U-school functioneren echter op een IQ-niveau tussen 50 en 70.

Na de zomervakantie zijn verzoekers opnieuw met de U-school in gesprek gegaan en toen is hen gezegd dat F alsnog naar de U-school kon komen. Verzoekers vinden dit onbegrijpelijk. F volgt geen onderwijs op de U-school en zit sinds de herfstvakantie van 2016 thuis.

Dat F van de P af moest, werd niet veroorzaakt door zijn gedrag maar doordat hij daar werd gepest. Inmiddels moet F bijna ieder jaar van school veranderen. Door alle onrust die dit veroorzaakt is verzoeker zijn baan kwijtgeraakt. Scholen dringen aan op medicatiegebruik door F voor zijn ADHD, maar de medicijnen veranderen F in ongunstige zin en hij krijgt er bovendien epileptische aanvallen door. Nadat de school in november 2015 al aandrong op medicatie hebben verzoekers de wens uitgesproken om F te plaatsen op W, een cluster-2- school van V. Maar de school van verweerder heeft hieraan niet willen meewerken.

Verzoekers ontkennen dat de school met hen heeft besproken om onderzoek te willen doen naar de ontwikkelingsproblemen bij F. Het zijn juist verzoekers geweest die zich via de huisarts hebben gewend tot M om onderzoek te laten doen. De U-school te C is voor F niet passend.

Standpunt verweerder

De school van verweerder heeft veel kleinere klassen dan regulier basisonderwijs of speciaal basisonderwijs. Ook de leerkrachten zijn in een hogere mate gespecialiseerd in het begeleiden van leerlingen in de taak-werkhouding. Dit is echter voor F onvoldoende. Hij heeft veel meer individuele aansturing nodig dan mogelijk is in een groep van 11 tot 12 leerlingen. F komt heel lastig tot zelfstandig werken en hij verbetert zich hierop niet. Tijdens vrijere situaties verloopt de aansluiting op andere leerlingen zeer moeizaam omdat F de sociale situatie niet begrijpt. Hij

wil wel, maar heeft heel veel hulp nodig. Daarom heeft de school uiteindelijk met verzoekers gesproken dat een kleinere onderwijssetting voor F moet worden gevonden. De school heeft overwogen om onderzoek naar F te gaan doen, maar verzoekers hebben daarvoor geen toestemming verleend. Er is geprobeerd om F te laten werken in een kleinere klas, maar de aansluiting met leeftijdsgenoten bleef een probleem. Medeleerlingen zaten op een ander niveau en dat maakte sociaal contact moeilijk. De problemen op dit punt namen niet af maar toe. Er is F logopedische begeleiding geboden. Voor rekenen heeft hij een half jaar lang individuele begeleiding gekregen. Dit bracht geen verbetering in zijn gedrag of werkhouding en leidde niet tot een cognitief beter niveau. Zoals het ontwikkelingsperspectief aantoont heeft F last van grote innerlijke onrust. Voor functioneren op SO E is eigenlijk medicatie noodzakelijk. Vanaf 12.00 uur heeft F zich op school niet meer in de hand. In een groepje van vijf kan hij eigenlijk al niet functioneren. Er is met het samenwerkingsverband gezocht naar andere vormen van onderwijs. Arrangement Q was voor F passend maar ouders zagen dit niet als een serieuze optie.

F zou met instemming van verzoekers vanaf de herfstvakantie 2016 gaan wennen op de U-school en heeft toen afscheid genomen van de school.

4. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

In april 2016 is het samenwerkingsverband (swv) betrokken geraakt nadat het door verzoeker was verzocht mee te denken over een passende school voor F, omdat was gebleken dat SO E hem niet meer kon begeleiden. Bij verzoekers is de beleving dat F geen kansen krijgt op het regulier onderwijs omdat hij destijds een start heeft gemaakt op een medisch kinderdagverblijf. Vanaf april 2016 was het voor verzoekers niet meer haalbaar om verder te kijken naar aanvullende arrangementen op SO E. Daarvoor bestond bij hen geen vertrouwen meer. Het onderwijszorgarrangement (met behandelcomponent) Q leek aantrekkelijk, mede doordat dit een langdurig begeleidingstraject betreft. De afstand tot de locatie (R) vonden verzoekers bezwaarlijk, omdat zij bij problemen niet tijdig op die school konden zijn. Hun reistijd naar Q is een half uur. Daarna heeft het swv zocht naar een second best oplossing in de vorm van een onderwijszorgmogelijkheid binnen het cluster-4-onderwijs en dit met verzoekers besproken. Aanvankelijk is er een reguliere aanvraag gedaan richting de U-school. Vanwege het intelligentieprofiel paste F in beginsel niet op deze school voor zeer moeilijk lerende kinderen. Toen bleek dat Q voor F niet doorging, heeft het samenwerkingsverband bij de U-school de vraag ingediend of deze school F kon inschrijven voor het zorgarrangement dat de U-school biedt voor een kleine groep leerlingen dat een wat hogere intelligentie heeft maar niettemin intensieve begeleiding en zorg moet worden geboden. Het IQ van de leerling is in dat kader niet doorslaggevend. De U-school heeft op dat verzoek positief gereageerd. Het swv heeft met verzoekers een gesprek gevoerd over de teleurstellingen die bij hen leven over het onderwijs voor F maar de pijn hierover kon bij verzoekers niet worden weggenomen. Verder heeft het swv aangeboden met verzoekers mee te gaan naar de U-school. Het swv is op dit moment niet meer in gesprek met verzoekers. Het heeft verzoekers voorgehouden maatschappelijk werk-gerelateerde instanties in te schakelen zoals X of Y.

Onderwijsgeschillen

**Geschillencommissie
Passend Onderwijs**

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Op grond van artikel 45 lid 2 sub a van de Wet op de expertisecentra (WEC) kan aan de Commissie een geschil worden voorgelegd dat verband houdt met de verwijdering van een leerling. Het geschil heeft hierop betrekking zodat de Commissie bevoegd is. Dat het verwijderingsbesluit, zoals verweerder ter zitting heeft verklaard, met terugwerkende kracht nog zal worden ingetrokken nu is gebleken dat F door de U-school met terugwerkende kracht per 12 december 2016 is ingeschreven, maakt dit niet anders omdat ten tijde van het indienen van het geschil er sprake was van een verwijderingsbesluit. Bovendien hebben verzoekers belang bij behandeling van het verzoek omdat F een thuiszitter is.

De beoordeling van het verwijderingsbesluit

Verzoekers hebben zich niet op het standpunt gesteld dat aan het verwijderingsbesluit formele bezwaren kleven. Die zijn de Commissie overigens ook niet gebleken.

Inhoudelijke beoordeling van het verwijderingsbesluit

De school van verweerder heeft voor F drie ontwikkelingsperspectieven opgesteld, in oktober 2015, februari 2016 en juni 2016. Deze zijn alle drie door verzoekers ondertekend. Het beleid van de school is om daarnaast driemaal per jaar het opp met de ouders te bespreken. De over F opgestelde opp's sluiten aan op het door verzoekers overgelegde onderzoeksverslag van het N. De waarnemingen die de school zelf heeft gedaan en heeft toegevoegd aan het opp maken voldoende duidelijk dat de ondersteuningsbehoefte van F het regulier onderwijs overstijgt, ook als hem daar extra ondersteuning wordt geboden. De problematiek van F is op dit moment zodanig dat een passende onderwijssetting onlosmakelijk gecombineerd zal zijn met een (zware) component zorg en, denkbaar, zelfs behandeling. Niet elke school in het speciaal onderwijs kan aan dit profiel voldoen. Naar het oordeel van de Commissie is voldoende gebleken dat de school van verweerder, ondanks de inzet van onder andere tijdelijke individuele begeleiding voor F, aan zijn complexe ondersteuningsbehoefte niet kan voldoen. Ook in een groep van nog maar vijf leerlingen functioneert F op de school onvoldoende en kan hij impulsiviteit en gebrek aan zelfbeheersing (ook richting medeleerlingen) niet onderdrukken. Er is haast continue de beschikbaarheid van een leerkracht voor F vereist en nauwkeurig toezicht tijdens zijn vrije momenten.

De Commissie heeft uit de verklaringen ter zitting kunnen afleiden dat het samenwerkingsverband heeft overwogen om te onderzoeken of aanvullende arrangementen konden worden ingezet op de school van verweerder, maar dat er toen inmiddels bij verzoekers geen vertrouwen meer was in SO E. Alle inspanningen van het samenwerkingsverband overziend is de indruk bij de Commissie dat het samenwerkingsverband ver is gegaan in de begeleiding van verzoekers.

De keuze voor de U-school is thans passend omdat hiermee het inmiddels langdurig thuiszitten wordt doorbroken en F een begeleidingsstructuur kan worden geboden met veel meer zorgondersteuning dan thans het geval is. Het is van groot belang dat F allereerst weer een start gaat maken in een onderwijsomgeving. Hierbij staat niet het niveau van het leren voorop

maar de uitdaging dagelijks, en (sociaal-emotioneel) samen met andere leerlingen deel te gaan nemen aan het onderwijs.

Alles overziend zal de Commissie het verzoek ongegrond verklaren.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek ongegrond.

7. AANBEVELINGEN

De Commissie beveelt het samenwerkingsverband aan om op basis van dit advies opnieuw met verzoekers in gesprek te gaan en met hen het onderwijs op de U-school voor F te bespreken. Het samenwerkingsverband kan in afstemming met verzoekers bij dit overleg instanties betrekken die voor F een rol kunnen spelen.

De Commissie beveelt de ouders van F eraan mee te werken dat F weer op een zo kort mogelijk termijn naar school kan gaan.

Aldus gedaan te C op 23 februari 2017 door mr. drs. P.H.A. van Geel, voorzitter,
drs. O. Meulenbeek en drs. W.A.J.J. Willems, leden, in aanwezigheid van mr. S.J.F. Schellens,
secretaris.

mr. drs. P.H.A. van Geel
voorzitter

mr. S.J.F. Schellens
secretaris